TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2025. gada 1. augusts*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Maksājumu pakalpojumi iekšējā tirgū – Direktīva 2007/64/EK – 56. panta 1. punkta b) apakšpunkts – Maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākums "bez liekas kavēšanās" informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju par maksājumu instrumenta nozaudēšanu, zādzību, nelikumīgu piesavināšanos vai neatļautu izmantošanu – 58. pants – Neautorizētu maksājumu darījumu paziņošana – Maksājumu pakalpojumu sniedzēja veikta šāda darījuma korekcija, kas pakārtota šo pakalpojumu lietotāja pienākumam ziņot par šo darījumu "bez liekas kavēšanās [..] un ne vēlāk par 13 mēnešiem pēc debetēšanas dienas" – 60. un 61. pants – Maksājumu pakalpojumu sniedzēja un maksātāja attiecīgā atbildība par neautorizētiem maksājumu darījumiem – Secīgi neautorizēti maksājumu darījumi pēc maksājumu instrumenta nozaudēšanas, zādzības, nelikumīgas piesavināšanās vai jebkādas neatļautas izmantošanas – Novēlots paziņojums, kas nav tīšs un nav radies rupjas nolaidības dēļ – Tiesību uz atlīdzināšanu apjoms

Lietā C-665/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) iesniegusi ar 2023. gada 8. novembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 9. novembrī, tiesvedībā

IL

pret

Veracash SAS,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents), tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], M. Kondinanci [*M. Condinanzi*] un R. Frendo [*R. Frendo*],

ģenerāladvokāte: L. Medina,

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Veracash SAS* vārdā – *R. Froger*, *avocat*,

– Francijas valdības vārdā – *R. Bénard* un *T. Lechevallier*, pārstāvji,

– Čehijas valdības vārdā – *J. Očková*, *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid* un *G. Goddin*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2025. gada 9. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK (OV 2007, L 319, 1. lpp.), 56., 58., 60. un 61. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp fizisku personu IL un *Veracash SAS* par atteikumu atmaksāt naudas līdzekļus, kas esot izņemti bez IL autorizācijas, jo par izņemšanu esot paziņots novēloti.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2007/64 31.–35. apsvērumā bija teikts:

“(31) Lai samazinātu risku un sekas, ko rada neatļauti vai nepareizi veikti maksājumu darījumi, maksājumu pakalpojumu lietotājam pēc iespējas ātrāk būtu jāinformē maksājumu pakalpojumu sniedzējs par jebkādu apstrīdējumu attiecībā uz neatļautiem vai nepareizi veiktiem maksājumu darījumiem ar nosacījumu, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs izpildījis šajā direktīvā noteiktās informēšanas prasības. Ja maksājumu pakalpojumu lietotājs ievēro šo paziņošanas termiņu, viņam būtu jābūt iespējai uzturēt savas prasības saskaņā ar valsts tiesību aktiem noteiktajos noilguma periodos. Citas prasības, ko cits citam izvirza maksājumu pakalpojumu lietotāji un maksājumu pakalpojumu sniedzēji, paliek neskartas, un uz tām šī direktīva neattiecas.

(32) Lai mudinātu maksājumu pakalpojumu lietotāju bez liekas kavēšanās ziņot savam pakalpojumu sniedzējam par jebkuru maksājumu instrumenta zādzību vai nozaudēšanas gadījumu un tādējādi samazināt neatļautu darījumu risku, lietotāja atbildībai būtu jābūt ierobežotas summas apjomā, ja vien maksājumu pakalpojumu lietotājs nav rīkojies krāpnieciski vai pieļāvis rupju nolaidību. Turklāt, tiklīdz lietotājs ir informējis maksājumu

pakalpojumu sniedzēju, ka viņa maksājumu instrumenta drošība, iespējams, ir apdraudēta, no lietotāja nevajadzētu prasīt segt jebkādus turpmākos zaudējumus, kas izriet no minētā instrumenta neatļautas lietošanas. [..]

(33) Lai izvērtētu to, cik rupju nolaidību maksājumu pakalpojumu lietotājs ir pieļāvis, būtu jāņem vērā visi apstākļi. Pierādījumus par varbūtēju rupju nolaidību un tās pakāpi vajadzētu izvērtēt saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tādi līguma noteikumi par maksājumu instrumenta nodrošināšanu un izmantošanu, kuru mērķis būtu palielināt patērētāja pierādīšanas pienākumu vai samazināt izdevēja pierādīšanas pienākumu, būtu uzskatāmi par spēkā neesošiem.

(34) Tomēr dalībvalstis drīkst noteikt mazāk stingrus noteikumus, nekā minēts iepriekš, lai saglabātu esošo patērētāju aizsardzības līmeni un lai veicinātu uzticēšanos elektronisko maksājumu instrumentu drošai lietošanai. [..] Dalībvalstis drīkst samazināt vai pilnībā atcelt maksātāja atbildību, izņemot gadījumus, ja maksātājs rīkojies krāpnieciski.

(35) Būtu jāparedz noteikumi, kas reglamentē zaudējumu sadalījumu, ja notikuši neatļauti maksājumu darījumi. Maksājumu pakalpojumu lietotājiem, kas nav patērētāji, drīkst piemērot citus noteikumus, jo šādiem lietotājiem parasti ir lielākas iespējas izvērtēt krāpšanas iespējamību un veikt kompensācijas pasākumus."

4 Šīs direktīvas 4. pantā bija ietvertas turpmāk minētās definīcijas:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

5) "maksājuma darījums" ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja uzsākta darbība, nododot, pārvedot vai izņemot līdzekļus, neatkarīgi no maksātāja vai maksājuma saņēmēja attiecību pamatā esošajiem pienākumiem;

[..]

7) "maksātājs" ir tāda fiziska vai juridiska persona, kura ir maksājumu konta turētājs un kura atļauj veikt maksājuma uzdevumu no šā maksājumu konta, vai gadījumā, ja nav maksājumu konta, tad fiziska vai juridiska persona, kas dod rīkojumu par maksājumu darījumu;

[..]

10) "maksājumu pakalpojumu lietotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto maksājuma pakalpojumu kā maksātājs vai maksājuma saņēmējs, vai gan kā maksātājs, gan kā maksājuma saņēmējs;

[..]

16) "maksājuma uzdevums" ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja rīkojums savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ar kuru pieprasa izpildīt maksājuma darījumu;

[..]

23) “maksājumu instruments” ir jebkāda(-as) individuāla(-as) ierīce(-es) un/vai procedūru kopums, par ko maksājumu pakalpojumu lietotājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir vienojušies un ko maksājumu pakalpojumu lietotājs izmanto, lai ierosinātu maksājuma uzdevumu;

[..].”

5 Minētās direktīvas IV sadaļā “Tiesības un pienākumi saistībā ar maksājumu pakalpojumu sniegšanu un izmantošanu” bija piecas nodaļas. Šīs IV sadaļas 1. nodaļā “Kopēji noteikumi” bija ietverts 51. pants, kurā bija precizēta minētās IV sadaļas piemērošanas joma. Minētās direktīvas 51. panta 1. punktā bija noteikts:

“Ja maksājumu pakalpojumu lietotājs nav patērētājs, puses var vienoties, ka daļēji vai pilnībā nepiemēro [..] 59., 61., 62., 63., 66. un 75. pantu. Puses var vienoties arī par citu laika periodu nekā to, kas paredzēts 58. pantā.”

6 Šīs direktīvas IV sadaļas 2. nodaļas nosaukums bija “Maksājumu darījumu atļaušana [autorizācija]”, un tajā bija ietverts minētās direktīvas 54.–63. pants. Tās 56. panta “Maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākumi saistībā ar maksājumu instrumentiem” 1. punktā bija paredzēts:

“Maksājumu pakalpojumu lietotājam, kurš ir tiesīgs izmantot maksājumu instrumentu, ir šādi pienākumi:

[..]

b) bez liekas kavēšanās informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai tā norādīto vienību, tiklīdz kļuvis zināms, ka maksājumu instruments ir nozaudēts, nozagts vai nelikumīgi piesavināts vai notikusi tā neatļauta lietošana.”

7 Direktīvas 2007/64 57. pants “Maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākumi saistībā ar maksājumu instrumentiem” bija formulēts šādi:

“1. Maksājumu pakalpojumu sniedzējam, kas izsniedzis maksājumu instrumentu, ir šādi pienākumi:

[..]

c) nodrošināt, lai maksājumu pakalpojumu lietotājam pastāvīgi būtu pieejami vajadzīgie līdzekļi, kas tam ļauj veikt paziņošanu atbilstīgi 56. panta 1. punkta b) apakšpunktam [..] un

d) novērst maksājumu instrumenta lietošanu, kad ir veikta paziņošana saskaņā ar 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

2. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs uzņemas risku par maksājumu instrumenta nosūtīšanu maksātājam vai par jebkādu tā drošības elementu nosūtīšanu.”

8 Šīs direktīvas 58. pantā “Paziņojums par neatļautiem [neautorizētiem] vai nepareiziem maksājumu darījumiem” bija norādīts:

“Maksājumu pakalpojumu lietotājs no maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņem kļūdas labojumu tikai tad, ja viņš ir informējis savu pakalpojumu sniedzēju bez liekas kavēšanās, tiklīdz viņš ir uzzinājis

par jebkādu neautorizētu vai nepareizu maksājumu darījumu, [..] un ne vēlāk par 13 mēnešiem pēc debetēšanas dienas, izņemot gadījumus, ja attiecīgā gadījumā maksājumu pakalpojumu sniedzējs nav sniedzis vai darījis pieejamu informāciju par šo maksājumu darījumu atbilstīgi III sadaļai [par maksājumu pakalpojumu nosacījumu un informēšanas prasību pārskatāmības nodrošināšanu]."

9 Minētās direktīvas 59. pantā "Pierādījumi par maksājuma darījumu autentiskuma noteikšanu un izpildi" bija precizēts:

"1. Dalībvalstis nosaka, ka tad, ja maksājumu pakalpojumu lietotājs noliedz, ka viņš ir atļāvis [autorizējis] izpildītu maksājuma darījumu, vai ja viņš apgalvo, ka maksājuma darījums ir izpildīts kļūdaini, maksājumu pakalpojumu sniedzējam jāpierāda, ka maksājumu darījumam tika noteikts autentiskums, tas tika precīzi reģistrēts un iegrāmatots un tajā nav notikušas tehniskas kļūmes vai citi trūkumi.

2. Ja maksājumu pakalpojumu lietotājs noliedz, ka viņš ir atļāvis [autorizējis] kādu izpildītu maksājuma darījumu, pats par sevi nav pietiekams tikai ar to, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir reģistrējis maksājumu instrumenta lietojumu, lai pierādītu, vai nu ka maksātājs bija autorizējis maksājumu darījumu, vai ka maksātājs ir rīkojies krāpnieciski, nolaidības dēļ vai tīši nav pildījis vienu vai vairākus savus 56. pantā paredzētos pienākumus."

10 Šīs pašas direktīvas 60. panta, kurā tika aplūkota maksājumu pakalpojumu sniedzēja atbildība par neautorizētiem maksājumu darījumiem, 1. punktā bija noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka, neskarot 58. pantu, neatļauta maksājumu darījuma gadījumā maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nekavējoties atlīdzina maksātājam neatļautā maksājumu darījuma summu un attiecīgā gadījumā atjauno tā maksājuma konta stāvokli, no kura tika noņemta šī summa, līdz stāvoklim, kādā tas būtu bijis, ja nebūtu noticis neatļautais maksājumu darījums."

11 Direktīvas 2007/64 61. pantā "Maksātāja atbildība par neatļautiem [neautorizētiem] maksājumu darījumiem" bija formulēts šādi:

"1. Atkāpjoties no 60. panta, maksātājs sedz zaudējumus maksimāli līdz [..] 150 EUR saistībā ar jebkādiem neatļautiem [neautorizētiem] maksājumu darījumiem, kas rodas no pazaudēta vai nozagta maksājumu instrumenta, vai ja maksātājs nav nodrošinājis personalizētos drošības elementus pret maksājumu instrumenta nelikumīgu piesavināšanos.

2. Maksātājs sedz visus zaudējumus saistībā ar jebkādiem neatļautiem [neautorizētiem] maksājumu darījumiem, ja tādi radušies, viņam rīkojoties krāpnieciski vai nolaidības dēļ, vai tīši nepildot vienu vai vairākus savus 56. pantā noteiktos pienākumus. Šādos gadījumos nav spēkā šā panta 1. punktā minētais summas limits.

3. Gadījumos, kad maksātājs nav rīkojies krāpnieciski vai ar nolūku neizpildījis savus pienākumus saskaņā ar 56. pantu, dalībvalstis var samazināt šā panta 1. un 2. punktā noteiktās atbildības apmēru, jo īpaši ņemot vērā maksājumu instrumenta personalizētu drošības elementu būtību un apstākļus, kādos tas ir nozaudēts, nozagts vai nelikumīgi atsavināts [piesavināts].

4. Maksātājs nesedz finansiālās sekas, kas rodas no tā, ka pazaudēts vai zagts, vai nelikumīgas piesavināšanās rezultātā iegūts maksājumu instruments tiek lietots pēc tam, kad ir izdarīts paziņojums saskaņā ar 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, izņemot gadījumus, ja viņš rīkojies krāpnieciski.

5. Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nenodrošina piemērotus līdzekļus, lai jebkurā brīdī būtu iespējams paziņot par maksājumu instrumenta nozaudēšanu, zādzību vai nelikumīgu atsavināšanu [piesavināšanu], kā minēts 57. panta 1. punkta c) apakšpunktā, maksātājam nav saistošas finansiālās sekas, kas rodas no tā, ka tiek lietots minētais maksājumu instruments, izņemot gadījumus, ja maksātājs rīkojies krāpnieciski."

12 Šīs direktīvas 62. pantā bija ietverti noteikumi, kuri reglamentēja "kompensācijas par maksājumu darījumiem, ko ierosina maksājuma saņēmējs vai ar maksājuma saņēmēja starpniecību", savukārt tās 63. pants attiecās uz "kompensācijas pieprasījumi[em]" par šādiem darījumiem.

13 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV 2015, L 337, 35. lpp.) 114. pantu Direktīva 2007/64 no 2018. gada 13. janvāra ir atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2015/2366.

Francijas tiesības

14 *Code monétaire et financier* (Monētārais un finanšu kodekss), redakcijā, kas izriet no 2009. gada 15. jūlija *ordonnance n° 2009-866 relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement* (Rīkojums Nr. 2009-866 par nosacījumiem, kas reglamentē maksājumu pakalpojumu sniegšanu un maksājumu iestāžu izveidi; 2009. gada 16. jūlija *JORF*, dokuments Nr. 13; labojums – 2009. gada 25. jūlija *JORF*, dokuments Nr. 18; turpmāk tekstā – "Monetārais un finanšu kodekss"), L. 133.-17. pantā noteikts:

"I – Tiklīdz maksājumu pakalpojumu lietotājam kļuvis zināms, ka maksājumu instruments ir nozaudēts, nozagts vai nelikumīgi piesavināts vai notikusi šā instrumenta vai tam piesaistīto datu neautorizēta lietošana, tam bez liekas kavēšanās jāinformē maksājumu pakalpojumu sniedzējs vai tā norādītā vienība, lai šo instrumentu varētu bloķēt.

[..]"

15 Šā kodeksa L. 133.-18. panta pirmajā daļā paredzēts:

"Ja lietotājs ziņo par neautorizētu maksājumu darījumu saskaņā ar L. 133.-24. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nekavējoties atmaksā maksātājam neautorizētā maksājumu darījuma summu un attiecīgā gadījumā atjauno kontu, no kura tika debetēta šī summa, tādā stāvokli, kādā tas būtu bijis, ja neautorizētais maksājumu darījums nebūtu noticis."

16 Minētā kodeksa L. 133.-19. pantā noteikts:

"I. – Neautorizēta maksājumu darījuma gadījumā, kas radies maksājumu instrumenta nozaudēšanas vai nozagšanas dēļ, pirms tiek sniegta L. 133.-17. pantā paredzētā informācija, maksātājs zaudējumus sedz maksimāli līdz 150 EUR.

Tomēr maksātāja atbildība neiestājas tāda neautorizēta maksājuma darījuma gadījumā, kas veikts, neizmantojot personalizēto drošības ierīci.

II. – Maksātāja atbildība neiestājas, ja neautorizētais maksājuma darījums ir veikts, bez maksātāja ziņas nelikumīgi piesavinoties maksājumu instrumentu vai ar to saistītos datus.

Tā neiestājas arī maksājumu instrumenta viltošanas gadījumā, ja neautorizētā maksājumu darījuma brīdī maksātāja instruments ir atradies viņa rīcībā.

III. Izņemot gadījumus, kad maksātājs rīkojies krāpnieciski, maksātājam nav saistošas finansiālās sekas, ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nenodrošina piemērotus līdzekļus, lai būtu iespējams paziņot par maksājumu instrumenta bloķēšanu, kā paredzēts L. 133.-17. pantā.

IV. Maksātājs sedz visus zaudējumus saistībā ar jebkādiem neautorizētiem maksājumu darījumiem, ja tādi radušies, viņam rīkojoties krāpnieciski, tīši vai rupjas neuzmanības dēļ neizpildot [..] L. 133.-17. pantā noteiktos pienākumus."

17 Šā kodeksa L. 133.-24. pants ir formulēts šādi:

"Maksājumu pakalpojumu lietotājs informē maksājumu pakalpojumu sniedzēju par neautorizētu vai nepareizu maksājumu darījumu bez liekas kavēšanās un ne vēlāk kā 13 mēnešus pēc tā debetēšanas dienas, pretējā gadījumā iestājas noilgums, ja vien maksājumu pakalpojumu sniedzējs tam nav sniedzis vai darījis pieejamu informāciju par šo maksājumu darījumu [..].

Puses var nolemt atkāpties no šā panta noteikumiem, izņemot gadījumus, ja lietotājs ir fiziska persona, kas nerīkojas profesionālos nolūkos."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

18 IL bija atvēris zelta noguldījumu kontu sabiedrībā *Veracash SAS*. 2017. gada 24. martā *Veracash* uz IL adresi nosūtīja jaunu bankas karti naudas izņemšanai un norēķiniem. No 2017. gada 30. marta līdz 17. maijam no šā konta ik dienu tika izņemti līdzekļi (turpmāk tekstā – "pamatlietā aplūkotā līdzekļu izņemšana").

19 IL – apgalvojot, ka nav nedz saņēmis šo maksājumu karti, nedz atļāvis šo līdzekļu izņemšanu, – vērsās *tribunal de grande instance d'Évry* (Evrī Vispārējā pirmās instances tiesa, Francija), kas kopš 2020. gada 1. janvāra ir kļuvusi par *tribunal judiciaire d'Évry* (Evrī tiesa), lai panāktu, ka *Veracash* tiek piespriests atmaksāt summas izņemto līdzekļu apmērā, kā arī atlīdzināt zaudējumus.

20 Pēc tam, kad viņa prasība pirmajā instancē tika daļēji noraidīta, IL iesniedza apelācijas sūdzību *cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesa, Francija), kura to noraidīja ar 2022. gada 3. janvāra spriedumu. Minētā tiesa, tāpat kā pirmās instances tiesa, uzskatīja, ka IL nevar atsaukties uz Monetārā un finanšu kodeksa L. 133.-18. panta noteikumiem, jo viņš par pamatlietā aplūkoto līdzekļu izņemšanu *Veracash* bija paziņojis nevis "bez liekas kavēšanās" un "nekavējoties", bet gan 2017. gada 23. maijā, proti, gandrīz divus mēnešus pēc pirmās apstrīdētās līdzekļu izņemšanas.

21 IL iesniedza kasācijas sūdzību *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija), proti, iesniedzējtiesā. Apelācijas sūdzības pamatojumam IL izvirza divus pamatus; viena izvirzītā pamata pirmā daļa attiecas uz Monetārā un finanšu kodeksa L. 133.-24. panta pārkāpumu. Šajā daļā IL apgalvo, ka *cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesa) nav pareizi sapratusi L. 133.-24. pantu, būtībā atzīstot, ka IL paziņojums *Veracash* par pamatlietā aplūkotajiem līdzekļu izņemšanas gadījumiem

bija novēlots, jo paziņošana tika veikta gandrīz divus mēnešus pēc pirmās apstrīdētās līdzekļu izņemšanas, lai gan – IL ieskatā – saskaņā ar L. 133.-24. pantu bankas kartes lietotājam šāda paziņojuma sniegšanai ir atvēlēts 13 mēnešu termiņš pēc apstrīdētā debetēšanas datuma.

22 *Veracash* savukārt apgalvo, ka ar L. 133–24. pantu ir ieviests divkāršs termiņš un ka 13 mēnešu termiņš ir galīgais termiņš. Turklāt no šīs tiesību normas sistēmas izrietot, ka lietotājam, tiklīdz tas uzzina par anomāliju, nekavējoties par to jāpaziņo maksājumu pakalpojumu sniedzējam.

23 Iesniedzējtiesa norāda, ka strīda risinājums ir atkarīgs no tā, vai maksājumu pakalpojumu sniedzējs var atteikties atlīdzināt neautorizēta darījuma summu, ja maksātājs, kaut arī tas ir ziņojis par darījumu 13 mēnešu laikā no tā debetēšanas dienas, to darot, ir kavējies, bet šī kavēšanās nav bijusi tīša vai radusies viņa rupjas nolaidības dēļ.

24 Norādot, ka attiecīgās Monetārā un finanšu kodeksa tiesību normas ir jāinterpretē atbilstīgi Direktīvai 2007/64, kas – ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās laiku – *ratione temporis* ir piemērojama izskatāmajā lietā, iesniedzējtiesa uzskata, ka šīs direktīvas 58. panta gramatiskā interpretācija, kuru tā uzskata par pamatotu ar tās 31. apsvērumu, gan var novest pie secinājuma, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir tiesības atteikties atmaksāt neautorizēta maksājumu darījuma summu tikai tādēļ vien, ka maksājumu pakalpojumu lietotājs par to ir paziņojis novēloti – pat ja par šo darījumu ir paziņots 13 mēnešu termiņā. Tomēr šāda interpretācija šķiet grūti savienojama ar minētās direktīvas 61. panta 2. punktu. Proti, ja maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējam jebkurā gadījumā nebūtu pienākuma atmaksāt maksātājam tāda neautorizēta maksājuma darījuma summu, par kuru maksātājs tam ir paziņojis novēloti, nebūtu nozīmes, vai šis nokavējums ir noticis tīši vai rupjas nolaidības dēļ, lai gan šajā tiesību normā, lasot to kopsakarā ar šīs pašas direktīvas 56. pantu, esot paredzēts, ka šis atmaksāšanas pienākums ir izslēgts tikai šādos apstākļos.

25 Iesniedzējtiesa turklāt norāda, ka, lai gan Tiesa 2021. gada 2. septembra spriedumā *CRCAM* (C-337/20, EU:C:2021:671) ir interpretējusi Direktīvas 2007/64 58. pantu, tā nav lēmusi par sekām, kuras izriet no apstākļa, ka maksātājs nav izpildījis pienākumu nekavējoties informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju par to, ka viņš ir konstatējis neautorizētu maksājumu darījumu.

26 Šajā ziņā, protams, pastāvot interese mudināt maksātāju ievērot pienācīgu rūpību maksājuma pakalpojumu sniedzēja informēšanā. Tomēr Direktīvas 2007/64 61. panta 2. punkts – iesniedzējtiesas ieskatā – liecina par to, ka Eiropas Savienības likumdevējs nav vēlējies piemērot nelabvēlīgas sekas par jebkuru kavēšanos, neatkarīgi no apstākļiem pilnībā liedzot maksātājam tiesības uz atmaksu. Tāpēc iesniedzējtiesa sliecas interpretēt šo direktīvu tādējādi, ka – izņemot gadījumus, kad maksātājs ir rīkojies krāpnieciski, un gadījumus, kad brīdinājums notiek pēc 13 mēnešu termiņa beigām, – maksātājam tiesības uz atmaksu ir jāliedz tikai attiecībā uz tiem maksājumu darījumu izraisītiem zaudējumiem, kurus ar nekavējoties veiktu paziņošanu būtu bijis iespējams novērst, un ar nosacījumu, ka paziņošana ir novēlota tīši vai rupjas nolaidības dēļ.

27 Šajos apstākļos *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Direktīvas 2007/64] 56., 58., 60. un 61. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka maksātājam tiek liegtas tiesības uz neatļauta darījuma summas atlīdzinājumu, ja par neatļauto maksājumu darījumu viņš maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir paziņojis ar kavēšanos, lai gan ir to izdarījis 13 mēnešu laikā no darījuma debetēšanas dienas?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai tiesību uz atlīdzināšanu liegšana maksātājam ir atkarīga no tā, vai kavēšanās paziņot ir bijusi tīša vai radusies maksātāja rupjas nolaidības dēļ?

3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai maksātājam ir liegtas tiesības uz atlīdzināšanu par visiem neatļautajiem darījumiem vai tikai tiem darījumiem, kurus būtu bijis iespējams novērst, ja paziņošana nebūtu kavējusies?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievadapsvērumi

28 Vispirms jānorāda, ka pamatlietā aplūkotā līdzekļu izņemšana tika veikta, izmantojot karti, par kuru prasītājs pamatlietā apgalvo, ka nekad to nav saņēmis.

29 Šajā kontekstā jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar Direktīvas 2007/64 4. panta 5. punktā ietverto definīciju naudas līdzekļu izņemšana ir "maksājuma darījums" šīs tiesību normas izpratnē. Turklāt atbilstoši šīs direktīvas 4. panta 23. punktam jēdziens "maksājumu instruments" attiecas uz jebkuru personalizētu ierīci un/vai procedūru kopumu, par ko maksājumu pakalpojumu lietotājs un maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir vienojušies un ko maksājumu pakalpojumu lietotājs izmanto, lai ierosinātu "maksājuma uzdevumu"; pēdējais minētais jēdziens saskaņā ar minētā 4. panta 16. punktu nozīmē maksātāja vai maksājuma saņēmēja norādījumu maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ar kuru tiek pieprasīts izpildīt "maksājuma darījumu".

30 Tātad pamatlieta attiecas uz virkni iespējami neautorizētu maksājuma darījumu, kas izriet no maksājumu instrumenta izmantošanas. Tomēr, tā kā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā ziņā nav nekādas norādes, nav iespējams konstatēt, vai šis maksājumu instruments ir jāuzskata par pazaudētu, nozagtu, nelikumīgi piesavinātu vai neatļauti izmantotu – tāpēc, lai sniegtu lietderīgu atbildi iesniedzējtiesai, būs jāaplūko visas šīs iespējas.

31 Otrkārt, Direktīvas 2007/64 57. panta 2. punktā paredzēts, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs uzņemas risku par maksājumu instrumenta nosūtīšanu maksātājam vai par jebkādu tā drošības elementu nosūtīšanu. Ņemot vērā pamatlietas faktus, iesniedzējtiesai tātad vispirms būs jāpārbauda, ka šāda veida risks nav radies, attiecīgajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam nosūtot pamatlietā aplūkotajai līdzekļu izņemšanai izmantoto maksājumu instrumentu, jo šāda riska sekas jāuzņemas šim pakalpojumu sniedzējam.

Par pirmo jautājumu

32 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas saņemt precīzākas norādes par to, kāds tvērums ir maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākumam paziņot par neautorizētiem maksājumu darījumiem. Šis paziņošanas pienākums ir konkrēti paredzēts Direktīvas 2007/64 58. pantā.

33 Tātad uzskatāms, ka ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2007/64 58. pants jāinterpretē tādējādi, ka maksājuma pakalpojumu lietotājam ir liegtas tiesības uz darījuma korekciju, ja viņš nav bez kavēšanās paziņojis maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ka ir konstatējis neautorizētu maksājumu darījumu, bet ir par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam paziņojis 13 mēnešu laikā no debetēšanas dienas.

34 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedumi, 1983. gada 17. novembris, *Merck*, 292/82, EU:C:1983:335 12. punkts, un 2025. gada 6. marts, *Cymdek*, C-20/24, EU:C:2025:139, 38. punkts).

35 Pirmām kārtām, runājot par interpretējamās tiesību normas formulējumu, jāatgādina – Direktīvas 2007/64 58. pantā ir paredzēts, ka maksājumu pakalpojumu lietotājs no maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņem kļūdas labojumu tikai tad, ja viņš pakalpojumu sniedzēju ir informējis bez liekas kavēšanās, tiklīdz viņš ir uzzinājis par jebkādu neautorizētu vai nepareizu maksājumu darījumu, un ne vēlāk kā 13 mēnešus pēc debetēšanas dienas, izņemot gadījumus, ja attiecīgā gadījumā maksājumu pakalpojumu sniedzējs nav sniedzis vai darījis pieejamu informāciju par šo maksājumu darījumu atbilstīgi šīs direktīvas III sadaļai. Šīs direktīvas III sadaļa attiecas uz maksājumu pakalpojumu nosacījumu pārskatāmību un informēšanas prasībām.

36 Tādējādi Direktīvas 2007/64 58. panta interpretācija ir jāturpina, pamatojoties uz pieņēmumu, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir izpildījis informēšanas pienākumu, kas tam noteikts šīs direktīvas III sadaļā.

37 Šajā ziņā jākonstatē, ka šīs tiesību normas formulējumā maksājumu pakalpojumu lietotājam ir noteikts pienākums "bez liekas kavēšanās" "un ne vēlāk par" 13 mēnešiem pēc debetēšanas dienas paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ka pakalpojumu lietotājs – citastarp – ir konstatējis neautorizētu maksājumu darījumu. Tādējādi šķiet, ka saskaņā ar minēto formulējumu maksājumu pakalpojumu lietotāja tiesības saņemt neautorizēta maksājumu darījuma korekciju ir atkarīgas no tā, vai iepriekš ir ievērots divkāršs laika nosacījums.

38 Visās Direktīvas 2007/64 58. panta valodu versijās gan nav izmantots saiklis "un". Tomēr visās tās valodu versijās ir norādīts, ka maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākums "bez liekas kavēšanās" paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam par to, ka viņš ir konstatējis neautorizētu maksājumu darījumu, sākas no brīža, kad šis lietotājs ir uzzinājis par šo darījumu. Savukārt 13 mēnešu termiņš sākas no debetēšanas dienas. Tas liecina, ka runa ir par diviem atšķirīgiem laika nosacījumiem.

39 Turklāt – kā secinājumu 44., 47. un 48. punktā būtībā norādījusi arī ģenerāladvokāte – pienākumam ziņot "bez liekas kavēšanās" ir subjektīvs raksturs, jo tas nozīmē, ka maksājumu pakalpojumu lietotājs rīkojas pēc iespējas ātrāk, ņemot vērā apstākļus, kādos viņš ir, no brīža, kad viņš ir uzzinājis par neatļauto maksājumu darījumu. Tādējādi šis pienākums atšķiras no pienākuma ziņot "ne vēlāk par 13 mēnešiem", kuram ir objektīvs raksturs, ņemot vērā, ka tas sākas no prasījumu radošā darījuma debetēšanas dienas.

40 Tātad Direktīvas 2007/64 58. panta formulējumā ir norādīts, ka principā, lai panāktu darījuma korekciju, maksājumu pakalpojumu lietotājam ir pienākums vienlaikus bez liekas kavēšanās paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam par to, ka viņš ir konstatējis neatļautu maksājumu darījumu, un šo paziņošanu veikt ne vēlāk kā 13 mēnešiem pēc debetēšanas dienas.

41 Otrām kārtām, šo gramatisko interpretāciju apstiprina direktīvas 58. panta konteksts. Šajā ziņā, pirmkārt, Direktīvas 2007/64 31. apsvērumā ir norāde uz nepieciešamību maksājumu pakalpojumu lietotājam "pēc iespējas ātrāk" informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju par jebkādu apgalvota neautorizēta maksājumu darījumu apstrīdēšanu. Norāde uz šo pienākumu paziņot "pēc iespējas ātrāk" – tā kā šī norāde atšķiras no pienākuma paziņot noteiktā termiņā, kas turklāt Direktīvas 2007/64 apsvērumos nav minēts, – apstiprina, ka šīs direktīvas 58. pantā paredzētais pienākums ziņot "bez liekas kavēšanās" ir autonoms. Tādējādi šis pienākums atšķiras no pienākuma ziņot 13 mēnešu termiņā pēc debetēšanas dienas.

42 Otrkārt, saskaņā ar Direktīvas 2007/64 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu maksājumu pakalpojumu lietotājam, kas ir tiesīgs izmantot maksājumu instrumentu, ir pienākums, uzzinot par sava maksājumu instrumenta nozaudēšanu, zādzību, nelikumīgu piesavināšanos vai jebkādu neatļautu izmantošanu, bez liekas kavēšanās par to informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai tā norādīto vienību.

43 Termiņš, kurā jāizpilda šis informēšanas pienākums, gan atšķiras no šīs direktīvas 58. pantā paredzētā pienākuma "bez liekas kavēšanās" ziņot par neatļautu maksājumu darījumu. Proti, šo termiņu sāk skaitīt no brīža, kad kļuvis zināms ne vien par jebkādu maksājumu instrumenta neatļautu izmantošanu, bet attiecīgā gadījumā arī par šā instrumenta nozaudēšanu, zādzību vai nelikumīgu piesavināšanos. Tomēr šie notikumi var kļūt zināmi, vēl pirms minētais instruments tiek izmantots neautorizēta maksājuma darījuma veikšanai. Turklāt šie divi pienākumi atšķiras arī tādējādi, ka ir iespējams, ka par attiecīgā instrumenta nozaudēšanu, zādzību, nelikumīgu piesavināšanos vai neatļautu izmantošanu ir jāinformē nevis maksājumu pakalpojumu sniedzējs, bet tā norādīta vienība.

44 Tomēr – kā to parāda pamatlietas apstākļi – ir iespējams, ka minētās direktīvas 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais informēšanas pienākums un tās 58. pantā paredzētais paziņošanas pienākums rodas vienlaikus. Šādos apstākļos būtu nekonsekventi uzskatīt, ka ar 13 mēnešu termiņa ievērošanu vien, skaitot no debetēšanas dienas, pietiek, lai uzskatītu, ka attiecīgais maksājuma darījums ir ticis paziņots atbilstoši Direktīvas 2007/64 58. panta prasībām, kaut arī 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā principā ir noteikts agrāks paziņošanas termiņš.

45 Trešām kārtām, minēto gramatisko interpretāciju apstiprina Direktīvas 2007/64 mērķi.

46 Šajā ziņā, pirmkārt, šīs direktīvas 31. apsvērumā – kurā izskaidrots tās 58. panta tvērums – teikts, ka maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākums "pēc iespējas ātrāk" paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam par jebkādu apgalvotu neautorizētu maksājumu darījumu apstrīdēšanu ir paredzēts, lai samazinātu risku un sekas, ko rada neautorizēti maksājumu darījumi.

47 Tādējādi no 31. apsvēruma izriet, ka minētās direktīvas 58. pantā paredzētajam pienākumam veikt paziņošanu "bez liekas kavēšanās" ir preventīvs mērķis. Taču, ja pietiktu tikai ar 13 mēnešu termiņa no debetēšanas dienas ievērošanu vien, lai jebkurā gadījumā uzskatītu, ka maksājumu pakalpojumu lietotājs ir izpildījis tam direktīvas 58. pantā noteikto paziņošanas pienākumu, šis preventīvais mērķis tiktu apdraudēts.

48 Otrkārt, no Tiesas judikatūras izriet, ka 13 mēnešu termiņš ir maksimālais termiņš, pēc kura beigām maksājumu pakalpojumu lietotājs vairs nevar prasīt maksājumu pakalpojumu sniedzēja atbildību par attiecīgo darījumu, pat pamatojoties uz citu atbildības režīmu, nevis to, kas paredzēts Direktīvas 2007/64 58. pantā un 60. panta 1. punktā. Tādējādi šā termiņa mērķis ir garantēt

tiesisko drošību gan maksājumu pakalpojumu lietotājiem, gan šādu pakalpojumu sniedzējiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *CRCAM*, C-337/20, EU:C:2021:671, 48.–52. punkts).

49 Tas, ka šis mērķis atšķiras no pienākuma paziņot "bez liekas kavēšanās" mērķa, apstiprina, ka Direktīvas 2007/64 58. pantā ir ietverti divi laika nosacījumi, kas principā ir nošķirami. Turklāt uzskats, ka maksājumu pakalpojumu lietotājam ir tiesības saņemt tāda neautorizēta maksājumu darījuma korekciju, par kuru viņš zināja, bet par kuru viņš ir novēloti informējis maksājumu pakalpojumu sniedzēju, apdraudētu tiesisko drošību, kā arī līdzsvaru starp maksājumu pakalpojumu lietotāja un tā maksājumu pakalpojumu sniedzēja attiecīgajām interesēm, ko Savienības likumdevējs noteicis, pieņemot Direktīvu 2007/64.

50 Proti, atbilstoši šīs direktīvas 60. panta 1. punktam dalībvalstis nodrošina, ka, neskarot 58. pantu, neautorizēta maksājumu darījuma gadījumā maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nekavējoties atlīdzina maksātajam neautorizētā maksājumu darījuma summu un attiecīgā gadījumā atjauno maksājumu kontu, no kura tika noņemta šī summa, tādā stāvoklī, kādā tas būtu bijis, ja neautorizētais maksājumu darījums nebūtu noticis. Ja šīs direktīvas 58. pantā paredzēto maksājuma pakalpojumu lietotāja pieprasījumu būtu atļauts atlikt līdz pat 13 mēnešiem no darījuma debetēšanas dienas, pat ja šis lietotājs attiecīgo darījumu ir konstatējis krietni pirms tam, tiesiskās nedrošības laikposms bez objektīva pamatojuma tiktu pagarināts par sliktu attiecīgajam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, tādējādi kaitējot tiesiskajai drošībai un līdzsvaram.

51 No iepriekš minētā izriet, ka šīs direktīvas 58. pantā paredzētais paziņošanas pienākums ir uzskatāms par izpildītu tikai ar divkāršu nosacījumu – proti, ka, pirmkārt, maksājumu pakalpojumu lietotājs bez liekas kavēšanās paziņo maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ka viņš ir konstatējis neautorizētu maksājumu darījumu, un, otrkārt, paziņošana notiek ne vēlāk kā 13 mēnešu laikā pēc debetēšanas dienas.

52 To paturot prātā – vēl jāatgādina, ka Direktīvas 2007/64 IV sadaļas 2. nodaļā noteiktā atbildības režīma sistēmā maksājumu pakalpojumu lietotāja pienākums paziņot par visiem neautorizētiem darījumiem ir nosacījums, lai minēto režīmu varētu piemērot par labu šim lietotājam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *CRCAM*, C-337/20, EU:C:2021:671, 38. un 39. punkts).

53 Tādējādi, kā liecina šīs direktīvas 31. apsvērumā ietvertā norāde uz paziņošanu par – citastarp – "apgalvotiem" neautorizētiem maksājumu darījumiem, šis paziņošanas pienākums ir priekšnoteikums, kura mērķis ir panākt, lai maksājumu pakalpojumu sniedzējs tiktu informēts par to, ka maksājumu pakalpojumu lietotājs ir konstatējis darījumu, kuru tas uzskata par neautorizētu, jo prasītās korekcijas faktisko veikšanu reglamentē citi minētās direktīvas noteikumi.

54 Konkrētāk – šīs korekcijas faktiska veikšana, pirmkārt, ir pakārtota nosacījumam, ka autorizācijas neesība ir pierādīta, jo Direktīvas 2007/64 59. pantā šajā ziņā ir ietverti atsevišķi precizējumi attiecībā uz pierādījumu par maksājumu darījumu autentificēšanu un izpildi. Otrkārt, tā ir pakārtota noteikumiem par attiecīgo maksājumu pakalpojumu sniedzēja un maksātāja atbildības sadali neautorizētu maksājumu darījumu gadījumā, kuri ir īpaši paredzēti šīs direktīvas 60. un 61. pantā un kuru mērķis, kā norādīts minētās direktīvas 35. apsvērumā, ir regulēt zaudējumu sadali neautorizētu maksājumu darījumu gadījumā. Šajā ziņā vēl jāprecizē – kā izriet no minētās direktīvas 4. panta 7. un 10. punkta –, ka jēdziens "maksātājs" ir ietilpst jēdzienā "maksājumu pakalpojumu lietotājs" un tostarp attiecas uz fizisko personu, kas atļauj maksājuma uzdevumu vai

dod maksājuma uzdevumu. Turklāt šīs direktīvas 62. un 63. pants attiecīgi reglamentē maksājuma saņēmēja vai ar maksājuma saņēmēja starpniecību uzsāktu maksājumu darījumu atmaksāšanu un šādas atmaksāšanas pieprasījumus.

55 Savukārt saskaņā ar Direktīvas 2007/64 51. panta 1. punktu, ja maksājumu pakalpojumu lietotājs nav patērētājs, puses var, pirmkārt, nolemt, ka tostarp 59., 61., 62. un 63. pantu tās nepiemēro pilnībā vai daļēji, un, otrkārt, vienoties par termiņu, kas atšķiras no šīs direktīvas 58. pantā paredzētā termiņa.

56 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2007/64 58. pants jāinterpretē tādējādi, ka maksājumu pakalpojumu lietotājam principā ir liegtas tiesības uz darījuma korekciju, ja viņš maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav bez liekas kavēšanās paziņojis, ka ir konstatējis neautorizētu maksājuma darījumu, bet ir par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam paziņojis 13 mēnešu laikā no debetēšanas dienas.

Par otro jautājumu

57 Iesākumā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas atļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šādā nolūkā Tiesai attiecīgā gadījumā jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Tiesas uzdevums ir interpretēt visas Savienības tiesību normas, kas valsts tiesām vajadzīgas, lai izlemtu tajās izskatāmās lietas, pat ja šīs tiesību normas nav tieši norādītas jautājumos, kurus šīs tiesas tai ir nosūtījušas (skat. spriedumus, 1993. gada 18. marts, *Viessmann*, C-280/91, EU:C:1993:103, 17. punkts, 2000. gada 28. novembris, *Roquette Frères*, C-88/99, EU:C:2000:652, 18. punkts; un 2025. gada 8. maijs, *HUK-COBURG Haftpflicht-Unterstützungs-Kasse*, C-697/23, EU:C:2025:338, 22. punkts).

58 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar otro jautājumu iesniedzējtiesa vēlas saņemt precizējumus par iespējamiem apstākļiem, kas ļautu uzskatīt, ka novēlota paziņošana par neautorizētu maksājumu darījumu patiešām var liegt maksātājam tiesības uz tā atmaksu, ja šis darījums notiek pēc maksājumu instrumenta nozaudēšanas, zādzības, nelikumīgas piesavināšanās vai neatļautas izmantošanas.

59 Šajā ziņā nozīme ir ne tikai Direktīvas 2007/64 58. panta tiesību normām, kas it īpaši attiecas uz paziņošanu par neautorizētiem maksājumu darījumiem, bet arī šīs direktīvas 60. panta 1. punkta un 61. panta 2. punkta tiesību normām par attiecīgajiem maksājumu pakalpojumu sniedzēja un maksātāja pienākumiem neautorizēta maksājumu darījuma gadījumā, kā arī minētās direktīvas 56. panta normām, uz kurām ir atsauce 61. panta 2. punktā, un it īpaši šīs direktīvas 56. panta 1. punkta b) apakšpunkta tiesību normām, kas attiecas tieši uz šā sprieduma iepriekšējā punkta beigās norādītajiem faktiskajiem apstākļiem.

60 Šādos apstākļos – un ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu – uzskatāms, ka ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja runa ir par neautorizētu maksājumu darījumu pēc nozaudēta, nozagta vai piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai šāda instrumenta jebkādas neatļautas izmantošanas un ja par šo darījumu maksātājs maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir paziņojis 13 mēnešu laikā pēc debetēšanas dienas, maksātājam tiesības uz faktisku minētā darījuma korekciju tiek liegtas tikai tad, ja viņš paziņot par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir kavējies tīši vai rupjas nolaidības dēļ.

61 Šajā ziņā, pirmām kārtām, attiecībā uz šo tiesību normu formulējumu jāatgādina, ka no Direktīvas 2007/64 60. panta 1. punktā ietvertās atsauces uz tās 58. pantu, kā arī no šīs direktīvas 31. apsvēruma izriet, ka tās IV sadaļas 2. nodaļā noteiktā atbildības par neautorizētiem maksājumu darījumiem režīma piemērošana ir atkarīga no tā, vai maksājumu pakalpojumu lietotājs paziņo maksājumu pakalpojumu sniedzējam par jebkādiem neautorizētiem darījumiem, ievērojot šīs direktīvas 58. pantu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *CRCAM*, C-337/20, EU:C:2021:671, 34., 35., 38. un 39. punkts), kurā, kā izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, ir ietverts divkāršs laika nosacījums.

62 Atbildības par neautorizētiem maksājumu darījumiem režīmā ar Direktīvas 2007/64 59. pantu ir ieviests maksājumu pakalpojumu lietotājam labvēlīgs pierādīšanas pienākuma mehānisms. Būtībā pierādīšanas pienākums ir maksājumu pakalpojumu sniedzējam, kuram jāpierāda, ka tika konstatēts maksājumu darījumam autentiskums, un darījums tika pienācīgi reģistrēts un iegrāmatots. Praksē, ja minētās direktīvas 58. pantā paredzētā paziņošana ir veikta šajā tiesību normā paredzētajā termiņā, tās 59. pantā paredzētā pierādīšanas sistēma noved pie tā, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējam rodas pienākums veikt nekavējošu atlīdzināšanu saskaņā ar šīs pašas direktīvas 60. panta 1. punktu (spriedums, 2021. gada 2. septembris, *CRCAM*, C-337/20, EU:C:2021:671, 40. punkts).

63 Tomēr šim pienākumam nekavējoties atmaksāt attiecīgā darījuma summu ir daži izņēmumi, kas minēti Direktīvas 2007/64 61. pantā. Konkrētāk, šīs direktīvas 61. panta 2. punktā paredzēts, ka maksātājs sedz visus zaudējumus saistībā ar jebkādiem neatļautiem maksājumu darījumiem, ja tādi radušies, viņam rīkojoties krāpnieciski vai rupjas nolaidības dēļ, vai tīši nepildot vienu vai vairākus šīs direktīvas 56. pantā noteiktos pienākumus.

64 Kā jau norādīts šā sprieduma 42. punktā, viens no šīs direktīvas 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā maksātājam uzliktajiem pienākumiem ir maksātāja pienākums nekavējoties informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai tā norādīto vienību, tiklīdz kļuvis zināms, ka maksājumu instruments ir nozaudēts, nozagts vai nelikumīgi piesavināts vai notikusi tā neautorizēta lietošana.

65 Līdz ar to no Direktīvas 2007/64 61. panta 2. punkta pirmā teikuma, lasot to kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 60. panta 1. punktu, izriet, ka maksātājam zaudējumi, kuri radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumu darījumiem pēc viņa maksājuma instrumenta izmantošanas, jāsedz tikai tad, ja viņš rīkojas krāpnieciski vai ja viņš tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir kavējies informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai tā izraudzīto vienību par maksājumu instrumenta nozaudēšanu, zādzību, nelikumīgu piesavināšanos vai jebkādu tā neatļautu izmantošanu. Tātad tikai šādos gadījumos maksājumu pakalpojumu sniedzējs tiek atbrīvots no pienākuma maksātājam atlīdzināt neautorizēto maksājumu darījumu summu.

66 Otrām kārtām, šo interpretāciju apstiprina Direktīvas 2007/64 56. panta 1. punkta b) apakšpunkta, 58. panta, 60. panta 1. punkta un 61. panta 2. punkta konteksts.

67 Proti, pirmkārt, – kā jau konstatēts šā sprieduma 44. punktā – Direktīvas 2007/64 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais informēšanas pienākums un tās 58. pantā paredzētais paziņošanas pienākums var rasties vienlaikus. Līdz ar to – kā secinājumu 62. punktā arī norādījusi ģenerāladvokāte –, lai nodrošinātu šīs direktīvas saskaņotu interpretāciju, 58. pantā paredzētā paziņošanas pienākuma ievērošana 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētajos apstākļos, ja vien maksātājs nav rīkojies krāpnieciski, jāizvērtē, ņemot vērā minētās direktīvas 61. panta 2. punktā noteiktos kritērijus.

68 Otrkārt, kā noteikts Direktīvas 2007/64 57. panta 1. punkta d) apakšpunktā, maksājumu pakalpojumu sniedzējam, kas izsniedz maksājumu instrumentu, ir pienākums novērst jebkādu maksājumu instrumenta izmantošanu, kad ir veikta paziņošana saskaņā ar šīs direktīvas 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Turklāt šīs direktīvas 61. panta 4. punktā paredzēts, ka maksātājs – izņemot gadījumus, kad viņš rīkojies krāpnieciski, – nesedz finansiālās sekas, kas rodas no nozaudēta, nozagta vai nelikumīgas piesavināta maksājumu instrumenta lietošanas pēc paziņošanas atbilstoši tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktam. Tātad maksātājam nevienā gadījumā nav intereses nedz kavēties ar paziņojumu, kas tam jāiesniedz saskaņā ar pēdējo minēto tiesību normu, nedz – attiecīgā gadījumā – ar paziņojumu, kas viņam jāsniedz saskaņā ar minētās direktīvas 58. pantu, ja šie abi pienākumi rodas vienlaikus.

69 Trešām kārtām, no teleoloģiskā viedokļa jānorāda, pirmkārt, ka šā sprieduma 65. punktā izklāstītā interpretācija nodrošina Direktīvas 2007/64 61. panta 2. punkta pirmā teikuma lietderīgo iedarbību. Šajā nolūkā jāizvairās no situācijas, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs varētu atsaukties uz vienkāršu maksātāja kavēšanos ar paziņojumu par neautorizēta maksājumu darījuma konstatēšanu, lai izvairītos no šīs direktīvas 60. panta 1. punktā paredzētā atmaksas pienākuma, ja šis darījums notiek pēc maksājumu instrumenta nozaudēšanas, zādzības, nelikumīgas piesavināšanās vai jebkādas neatļautas izmantošanas un maksātājs par šo nozaudēšanu, zādzību, nelikumīgu piesavināšanos vai neatļautu izmantošanu uzzina tikai brīdī, kad viņš ir konstatējis šo darījumu. Proti, ja maksājumu pakalpojumu sniedzējam būtu šāda iespēja, [šīs direktīvas 61. panta 2. punkta] pirmajam teikumam nebūtu lietderīgas iedarbības, jo maksātājam tiktu liegtas tiesības uz atlīdzinājumu, lai gan viņam nodarītie zaudējumi neizriet no tā, ka viņš tīši vai rupjas nolaidības dēļ nav saskaņā ar Direktīvas 2007/64 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu informējis maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai tā norādīto vienību.

70 Otrkārt, šo interpretāciju apstiprina Direktīvas 2007/64 mērķis, kas izklāstīts tās 32. apsvērumā, kurā teikts, ka, lai mudinātu maksājumu pakalpojumu lietotāju bez liekas kavēšanās ziņot pakalpojumu sniedzējam par jebkuru maksājumu instrumenta zādzības vai nozaudēšanas gadījumu un tādējādi samazināt neautorizētu darījumu risku, lietotāja atbildībai būtu jābūt ierobežotas summas apjomā, ja vien maksājumu pakalpojumu lietotājs nav rīkojies krāpnieciski vai pieļāvis rupju nolaidību. Proti, šis apsvērums atspoguļo Savienības likumdevēja nodomu maksājumu instrumenta zādzības vai nozaudēšanas gadījumā veicināt lielāku maksājumu pakalpojumu lietotāja aizsardzību. Tādējādi minētā interpretācija neapdraud likumdevēja noteikto līdzsvaru starp maksātāja interesēm un tā maksājumu pakalpojumu sniedzēja interesēm.

71 Līdz ar to no Direktīvas 2007/64 58. panta, 60. panta 1. punkta un 61. panta 2. punkta, tos aplūkojot kopīgi un lasot kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, izriet: ja runa ir par neautorizētu maksājumu darījumu, kas, pirmkārt, notiek pēc nozaudēta, nozagta vai nelikumīgi piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai jebkāda šāda instrumenta neautorizētas izmantošanas, un, otrkārt, maksātājs par to ir paziņojis maksājumu pakalpojumu sniedzējam 13 mēnešu laikā no debetēšanas dienas, šim maksātājam principā – ja vien viņš nav rīkojies krāpnieciski – tiesības saņemt šā darījuma atmaksu tiek liegtas tikai tad, ja viņš tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir novēloti informējis maksājumu pakalpojumu sniedzēju par neautorizētu maksājumu darījumu.

72 Tā kā direktīvas 58. pantā *expressis verbis* ir paredzēts pienākums paziņot par individuāliem maksājumu darījumiem, iesniedzējtiesai, kurai vienīgajai ir kompetence izvērtēt faktus, ir jākonstatē, vai tas tā ir attiecībā uz katru pamatlietā aplūkoto līdzekļu izņemšanas gadījumu.

73 Attiecībā uz pēdējo minēto aspektu – ņemot vērā iesniedzējtiesas norādītos apstākļus, kas izklāstīti šā sprieduma 22.–26. punktā, – jāpiebilst, ka, pirmkārt, saskaņā ar Direktīvas 2007/64 59. panta 2. punktu, ja maksājumu pakalpojumu lietotājs noliedz, ka viņš ir autorizējis kādu izpildītu maksājuma darījumu, ar to vien, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir reģistrējis maksājumu instrumenta lietojumu, pašu par sevi ne obligāti pietiek, lai pierādītu, ka maksātājs bija autorizējis maksājumu darījumu vai ka maksātājs ir rīkojies krāpnieciski vai rupjas nolaidības dēļ vai tīši nav izpildījis vienu vai vairākus no 56. pantā tam noteiktajiem pienākumiem. Otrkārt, šīs direktīvas 33. apsvērumā tostarp ir precizēts, ka, lai novērtētu maksājumu pakalpojumu lietotāja nolaidības iespējamību, būtu jāņem vērā visi apstākļi un pierādījumi un iespējamā nolaidība būtu jānovērtē saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

74 Tomēr viens no Direktīvas 2007/64 61. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem ir maksātāja "rupja nolaidība", proti, kā secinājumu 65. punktā norādījusi arī ģenerāladvokāte, būtisks rūpības pienākuma pārkāpums. Turklāt, kā konstatēts šā sprieduma 39. punktā, jāņem vērā maksātāja apstākļi. Tādējādi – ja vien maksātājs nav rīkojies krāpnieciski un atskaitot iespēju, ka tiek piemērots Direktīvas 2007/64 51. panta 1. punkts – tam nevar pārmest, ka viņš maksājumu pakalpojumu sniedzējam par neautorizētu maksājumu darījumu pēc nozaudēta, nozagta vai nelikumīgi piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai jebkādas šāda instrumenta neatļautas izmantošanas nav paziņojis "nekavējoties".

75 Turklāt Direktīvas 2007/64 61. pantā ir precizēts to zaudējumu apmērs, kuri attiecīgā gadījumā faktiski jāsedz maksātājam, it īpaši šā sprieduma 71. punktā norādītajos apstākļos.

76 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja runa ir par neautorizētu maksājumu darījumu pēc nozaudēta, nozagta vai piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai šāda instrumenta jebkādas neatļautas izmantošanas un ja par šo darījumu maksātājs maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir paziņojis 13 mēnešu laikā pēc debetēšanas dienas, maksātājam principā – ja vien viņš nav rīkojies krāpnieciski – tiesības saņemt faktisku minētā darījuma korekciju tiek liegtas tikai tad, ja viņš paziņot par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir kavējies tīši vai rupjas nolaidības dēļ, kas izpaužas kā būtisks rūpības pienākuma pārkāpums.

Par trešo jautājumu

77 Iesniedzējtiesa trešo jautājumu uzdod gadījumam, ja uz pirmo jautājumu tiktu atbildēts, ka maksātājam ir liegtas tiesības uz darījuma korekciju, ja viņš ir novēloti informējis maksājumu pakalpojumu sniedzēju par neautorizēta maksājumu darījuma konstatēšanu, taču viņš par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir paziņojis 13 mēnešu laikā pēc debetēšanas dienas.

78 Lai gan uz pirmo jautājumu būtībā ir sniegta apstiprinoša atbilde, tomēr, kā izriet no šā sprieduma 52.–55. punkta, šī atbilde ir pakārtota vairākiem nosacījumiem, tostarp, kā izriet no otrā jautājuma analīzes, apstāklim, ka – izņemot maksātāja krāpniecisku rīcību – gadījumā, kad neautorizētais maksājumu darījums ir noticis viņa maksājumu instrumenta nozaudēšanas, zādzības, nelikumīgas piesavināšanās vai jebkādas neatļautas izmantošanas dēļ, maksātāju, kas maksājumu pakalpojumu sniedzēju par neautorizēto maksājumu darījumu ir informējis 13 mēnešu laikā no debetēšanas dienas, var uzskatīt par tādu, kas ir kavējies informēt maksājumu pakalpojumu sniedzēju par šā darījuma konstatēšanu, tikai tad, ja kavējums ir tīšs vai radies rupjas nolaidības dēļ.

79 Turklāt iesniedzējtiesas ziņā ir izvērtēt un kvalificēt pamatlietas faktus – it īpaši no šā sprieduma 73. un 74. punktā izklāstīto precizējumu viedokļa.

80 Tādējādi trešais jautājums ir jāpārformulē, lai ņemtu vērā uz pirmo un otro jautājumu sniegto atbildi.

81 Proti, uzskatāms, ka ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja, pirmkārt, runa ir par secīgiem neautorizētiem maksājumu darījumiem, pēc nozaudēta, nozagta vai nelikumīgi piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai jebkādas šāda instrumenta neautorizētas izmantošanas un, otrkārt, maksātājs ir pilnībā ievērojis 13 mēnešu termiņu no debetēšanas dienas, taču tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir daļēji kavējies par šiem darījumiem paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam, maksātājam tiek liegtas tiesības uz visu ar šiem darījumiem nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu.

82 Šajā ziņā, runājot par šo tiesību normu formulējumu, jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2007/64 60. panta 1. punktu atbildība par zaudējumiem, kas radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumu darījumiem, principā ir maksājumu pakalpojumu sniedzējam. Tomēr saskaņā ar tās 61. panta 2. punktu, kura formulējums jau ir atgādināts šā sprieduma 63. punktā, maksātājs sedz "visus" zaudējumus, kas radušies saistībā ar neautorizētiem maksājumu darījumiem, ja šie zaudējumi "radās" tostarp tādēļ, ka viņš tīši vai rupjas nolaidības dēļ nav izpildījis tam šīs direktīvas 56. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto paziņošanas pienākumu, un šādā gadījumā nav piemērojama šā panta 1. punktā minētā maksimālā summa 150 EUR.

83 Šīs direktīvas 61. panta 2. punkta formulējumā tātad ir iedibināta cēloņsakarība starp maksātāja rīcību, no vienas puses, un ciestajiem zaudējumiem, kuru atlīdzināšanu tas nevarēs prasīt, no otras puses.

84 Turklāt no atbildes, kas sniegta uz otro prejudiciālo jautājumu, izriet – tas, vai saskaņā ar Direktīvas 2007/64 58. pantu sniegts paziņojums tādos apstākļos, kādi ir minēti šīs direktīvas 61. panta 2. punktā, lasot to kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir uzskatāms par faktiski novēlotu, jāizvērtē atsevišķi attiecībā uz katru darījumu.

85 No tā izriet, ka pat tādu neautorizētu maksājumu darījumu gadījumā, kuri tiek veikti atkārtoti laikā un kuri visi notiek pēc vienas un tās pašas attiecīgā maksājumu instrumenta nozaudēšanas, zādzības vai nelikumīgas piesavināšanās, maksātājam tiesības saņemt korekciju var tikt liegtas tikai par tādiem darījumiem, par kuriem viņš ir kavējies paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam tīši vai rupjas nolaidības dēļ.

86 Šo gramatisko interpretāciju apstiprina ne vien tas, ka Direktīvas 2007/64 61. panta 2. punkts ir atkāpe no tās 60. panta 1. punktā noteiktā principa un ka tādējādi tas ir jāinterpretē šauri, bet arī šā sprieduma 81. punktā minēto tiesību normu konteksts.

87 Proti, saskaņā ar šīs direktīvas 61. panta 4. punktu maksātājs – izņemot gadījumus, kad viņš rīkojies krāpnieciski, – nesedz finansiālās sekas, kas rodas no tā, ka nozaudēts, nozagts vai nelikumīgi piesavināts instruments tiek lietots pēc paziņošanas saskaņā ar 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Turklāt atbilstoši minētās direktīvas 61. panta 5. punktam – ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nenodrošina piemērotus līdzekļus, lai jebkurā brīdī būtu iespējams

paziņot par maksājumu instrumenta nozaudēšanu, zādzību vai nelikumīgu piesavināšanos, kā minēts 57. panta 1. punkta c) apakšpunktā, maksātājam nav saistošas finansiālās sekas, kas rodas no tā, ka tiek lietots minētais maksājumu instruments, izņemot gadījumus, ja maksātājs rīkojies krāpnieciski. Šīs abas tiesību normas apstiprina, ka maksātājs nevar būt atbildīgs par zaudējumiem, no kuriem viņš nebūtu varējis izvairīties.

88 Minēto interpretāciju apstiprina Direktīvas 2007/64 mērķi. Šajā ziņā jānorāda, ka prasība par cēloņsakarību starp maksātāja rīcību un zaudējumiem, kurus tas ir cietis un kuru atlīdzināšanu tas nevar saņemt no sava maksājumu pakalpojumu sniedzēja, atbilst tam, kā maksājumu pakalpojumu lietotāju un maksājumu pakalpojumu sniedzēju attiecīgās intereses šajā direktīvā ir izsvēris Savienības likumdevējs. Proti, šī prasība, uzliekot atbildību maksājumu pakalpojumu lietotājam, mudina lietotāju saskaņā ar minētās direktīvas 31. un 32. apsvērumu lieki nekavēties ar paziņojumu maksājumu pakalpojumu sniedzējam par konstatētajiem neautorizētajiem maksājumu darījumiem. Tāpat šī prasība mudina maksājumu pakalpojumu sniedzēju ievērot tam uzliktos pienākumus, lai lietotājs spētu konstatēt šādus darījumus.

89 Minētā prasība ļauj nodrošināt gan Direktīvas 2007/64 51. panta 1. punkta, gan tās 61. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību. Proti, pirmkārt, tā dod pusēm iespēju, ja maksājumu pakalpojumu lietotājs nav patērētājs, citastarp nolemt, ka šīs direktīvas 61. pants nav piemērojams, vai vienoties par termiņu, kas atšķiras no tās 58. pantā paredzētā termiņa, un tādējādi paredzēt atšķirīgu atbildības sadalījumu, kas attiecīgā gadījumā maksājumu pakalpojumu lietotājiem, kuri nav patērētāji, nodrošina mazāku aizsardzību. Otrkārt, tā saglabā dalībvalstīm minētās direktīvas 61. panta 3. punktā sniegto iespēju izvēlēties ierobežot šīs direktīvas 61. panta 1. un 2. punktā minēto maksātāja atbildību, ja viņš nav rīkojies krāpnieciski un nav tīši nepildījis šīs pašas direktīvas 56. pantā paredzētos pienākumus – it īpaši, kā norādīts tās 34. apsvērumā, lai saglabātu esošo patērētāju aizsardzības līmeni un veicinātu uzticēšanos elektronisko maksājumu instrumentu drošai izmantošanai.

90 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja, pirmkārt, runa ir par secīgiem neautorizētiem maksājumu darījumiem pēc nozaudēta, nozagta vai nelikumīgi piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai jebkādas šāda instrumenta neautorizētas izmantošanas un, otrkārt, maksātājs ir pilnībā ievērojis 13 mēnešu termiņu no debetēšanas dienas, taču tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir daļēji kavējies par šiem darījumiem paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam, maksātājam tiesības saņemt atlīdzinājumu principā ir liegtas tikai attiecībā uz tiem zaudējumiem, kas nodarīti ar darījumiem, par kuriem viņš ir kavējies paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam tīši vai rupjas nolaidības dēļ.

Par tiesāšanās izdevumiem

91 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK, 58. pants**

   jāinterpretē tādējādi, ka

   maksājumu pakalpojumu lietotājam principā ir liegtas tiesības uz darījuma korekciju, ja viņš maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav bez liekas kavēšanās paziņojis, ka ir konstatējis neautorizētu maksājuma darījumu, bet ir par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam paziņojis 13 mēnešu laikā no debetēšanas dienas.

2) **Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, kas lasīti kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu,**

   jāinterpretē tādējādi, ka

   tad, ja runa ir par neautorizētu maksājumu darījumu pēc nozaudēta, nozagta vai piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai šāda instrumenta jebkādas neatļautas izmantošanas un ja par šo darījumu maksātājs maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir paziņojis 13 mēnešu laikā pēc debetēšanas dienas, maksātājam principā – ja vien viņš nav rīkojies krāpnieciski – tiesības saņemt faktisku minētā darījuma korekciju tiek liegtas tikai tad, ja viņš paziņot par to maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir kavējies tīši vai rupjas nolaidības dēļ, kas izpaužas kā būtisks rūpības pienākuma pārkāpums.

3) **Direktīvas 2007/64 58. pants, 60. panta 1. punkts un 61. panta 2. punkts, kas lasīti kopsakarā ar tās 56. panta 1. punkta b) apakšpunktu,**

   jāinterpretē tādējādi, ka

   tad, ja, pirmkārt, runa ir par secīgiem neautorizētiem maksājumu darījumiem pēc nozaudēta, nozagta vai nelikumīgi piesavināta maksājumu instrumenta izmantošanas vai jebkādas šāda instrumenta neautorizētas izmantošanas un, otrkārt, maksātājs ir pilnībā ievērojis 13 mēnešu termiņu no debetēšanas dienas, taču tīši vai rupjas nolaidības dēļ ir daļēji kavējies par šiem darījumiem paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam, maksātājam tiesības saņemt atlīdzinājumu principā ir liegtas tikai attiecībā uz tiem zaudējumiem, kas nodarīti ar darījumiem, par kuriem viņš ir kavējies paziņot maksājumu pakalpojumu sniedzējam tīši vai rupjas nolaidības dēļ.

[Paraksti]